

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316207301
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316207301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Viery Zolákovej v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému B. F., X.. XX.XX.XXXX, V. L. R. XX, XXX XX R., o zaplatenie 1.971,53,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 6Csp/20/2016-88 zo dňa 31. októbra 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 1 438,57 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% z dlžnej sumy ročne od 1.5.2016 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 69,42% z celkovo uplatnených trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 524 ods. 1, 2, § 497, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 565 zákona, § 517 ods. 1, 2 č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 3, § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 b. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobca, spoločnosť Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, podala dňa 08.08.2016 žalobu, ktorou žiadala žalovaného zaviazat' na zaplatenie istiny 1.698,13,- Eur s prísl. a náhrady trov konania. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému na základe zmluvy spotrebiteľský úver vo výške 1.700,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť žalobcovi pravidelnými 72 mesačnými splátkami po 47 eur s dátumom splatnosti prvej

splátky 10.08.2013 a s dátumom splatnosti poslednej splátky 10.07.2019. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu listom ku dňu 18.08.2014 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Taktiež mal za preukázané, že žalovaný jednotlivými splátkami už uhradil sumu 261,43,- Eur. Ďalej mal súd za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok spoločnosť Poštová banka, a.s., postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd mal za to, že tým, že je na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. Predmetnú úverovú zmluvu je preto potrebné posúdiť aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd skúmal, či uvedená zmluva má všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom dospel k záveru, že úverová zmluva má v tomto smere nedostatky. Keďže zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, považuje sa v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný má tak žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy. V konaní bolo preukázané, že žalovaný celkovo vyčerpal sumu 1.700,- Eur a vrátil žalobcovi už sumu 261,43,- Eur, čo je zrejme zo žalobcom predloženého výpisu čerpania, splátok a úhrad, ako aj z vyjadrenia žalobcu. Ďalej uviedol, že súd má vedomosť o právnom názore vyjadrenom v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová. Súd je toho názoru, že napriek citovanému rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi patrí náhrada trov konania v rozsahu 69,42% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu.

4. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku v ktorom súd žalobu vo zvyšku zamietol. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). V prípade údajov o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016, sp. zn. C-42/15. Namietal, že z uvedeného vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zároveň súdny dvor dospel k záveru, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Mal za to, že zmluva o úvere jasným spôsobom obsahuje údaje o výške, počte a termíne jednotlivých splátok. Na základe uvedeného má za to, že zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj o úvere obsahovať, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné z dôvodu, že základom odôvodnenia súdneho rozhodnutia sú tie tvrdenia, ktorými súd popiera svoj záver. Ďalej uviedol, že súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Žalobca uzavrel zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alternatívne, aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

8. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 a žalovaný uzavreli dňa 03.07.2013 Zmluvu o úvere - dostupná pôžička č. 1372573455 (ďalej len „Zmluva o úvere“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.700,- Eur, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť v 72 mesačných splátkach po 47,00,- Eur, s dátumom prvej platby do 10.08.2013 a dátumom konečnej splatnosti dňa 10.07.2019, dátumom každej ďalšej platby k 10. dňu v mesiaci, pričom priemerná RPMN na trhu bola vo výške 19,47%, RPMN banky 28,70%, úroková sadzba 25,50% a celková výška nákladov predstavovala sumu 1.613,32,- Eur. Súčasťou Zmluvy o úvere boli aj Všeobecné obchodné podmienky účinné od 01.06.2013. V spise sa ďalej nachádzala aj Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 18.08.2014 (č.l. 14), kópia doručky do vlastných rúk (č.l. 15), Sadzobník poplatkov Poštovej banky s účinnosťou od 10.06.2013 (č.l. 5), fotokópia Aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.04.2016 (č.l. 4), Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva (č.l. 18 a nasl.), Predpis splátok k zmluve o úvere (č.l. 38), potvrdenie o výplate dôvodkových dávok zo dňa 02.07.2013 (č.l. 39), Čiastočné späťvzatie žaloby zo dňa 15.11.2016, doručené súdu prvej inštancie dňa 28.11.2016 (č.l. 28.11.2016), Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej čiastky úveru (č.l. 49). Uznesením súdu prvej inštancie, č.k. 6Csp/20/2016-75 zo dňa 09.08.2017 bolo vyhovené návrhu žalobcu, aby do konania ne jeho miestovstúpil ako žalobca spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s..

9. Odvolací súd sa najprv zaoberal námietkou žalovaného, že v predmetnej veci ide o nesprávne právne posúdenie. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo 7/2010).

10. Z obsahu spisu, odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

11. V súvislosti s obligatónnymi náležitosťami spotrebiteľských zmlúv vyžadovaných v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákona o spotrebiteľských úveroch“) a rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Biróová odvolací súd poukazuje na priamy účinok smerníc. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice. Problém nastal v súvislosti s pochybnosťami, kde sú hranice nepriameho účinku smernice. Súd totiž na jednej strane má za cieľ v zmysle rozsudku C-42/15 dosiahnuť plný účinok smernice pri využití všetkých aplikačných metód a ustanovení celého právneho poriadku, no na druhej strane existujú obavy, aby nedošlo v sporoch medzi jednotlivcami k aplikácii nepriameho účinku smernice contra legem a navyše aj proti princípom súkromného práva akými je aj princíp právnej istoty.

12. Dôležitý je tiež výklad rozsudku súdneho dvora vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru

podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN.

13. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods.1 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákondarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný.

14. Klauzula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj: (1) z čoho splátka pozostáva, (2) či splátka obsahuje aj poplatky, (3) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN, (4) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (5) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina) a pod.. Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 smernice 2008/48/ES).

15. Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu boli aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade Zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu obsahovala len výšku, počet a termíny anuitnej splátky, a to v sume 47,00,- Eur v počte 72 mesačných splátok s dátumom splatnosti k 10. dňu v mesiaci.

16. Odvolací súd má za to, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je v prípade absencie náležitosti špecifikácie splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

17. Záverom odvolací súd odkazuje tiež na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/22/2017 zo dňa 27.3.2018, č.k. 20Co/76/2017 zo dňa 27.3.2018, č.k. 3Co/27/2018 zo dňa 24.4.2018.

18. Z vyššie uvedených dôvodov je podľa odvolacieho súdu správny záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť postačuje absencia čo i len jednej náležitosti podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalšími dôvodmi sa odvolací súd nezaoberal.

19. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku a správnom výroku o trovách konania, ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1, 262, ods. 1 C.s.p. tak, že vyslovil, že žalovaný má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože bol v odvolacom konaní plne úspešný.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).